

NEMZETSTRATÉGIAI KUTATÓINTÉZET

A TÖBBSÉGÉBEN MAGYARLAKTA TELEPÜLÉSTERÜLETEK FÖLDRAJZA

A Kárpát-medencei magyar tömbös településterületek társadalmi-
gazdasági helyzetének elemzése

6. fejezet: Az egyes tömbök leírása

Vág menti Mátyusföld tömb

Nemzetstratégiai Kutatóintézet

Budapest, 2024

Jelen dokumentum A TÖBBSÉGÉBEN MAGYARLAKTA TELEPÜLÉSTERÜLETEK
FÖLDRAJZA – A Kárpát-medencei magyar tömbös településterületek társadalmi-
gazdasági helyzetének elemzése
című kutatás eredményeit összefoglaló jelentés 6. fejezetének része

Kiadja a Nemzetstratégiai Kutatóintézet

Felelős kiadó: Szász Jenő, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke

Minden jog fenntartva ©
A kutatásban közreműködő személyek ©

Kutatásvezető: Péti Márton

Szerkesztette: Péti Márton, Borbély Mátyás, Szász Jenő

Írta: Péti Márton, Borbély Mátyás, Mozga Gábor, Szász Jenő

A 6. fejezet elkészítésében közreműködött: Péti Márton, Borbély Mátyás, Nagy Szabolcs,
Megyesi Zoltán, Mozga Gábor, Szabó Balázs

Szöveggondozásban közreműködött: Péti Márton, Borbély Mátyás, Mozga Gábor,
Borbándi Erik, Gáspár Milán

Ábrászerkesztésben közreműködött: Péti Márton, Borbély Mátyás, Lovász Gergely,
Szabó Balázs

Táblázatszerkesztésben közreműködött: Péti Márton, Borbély Mátyás, Lovász Gergely

ISBN 978-615-5639-53-1

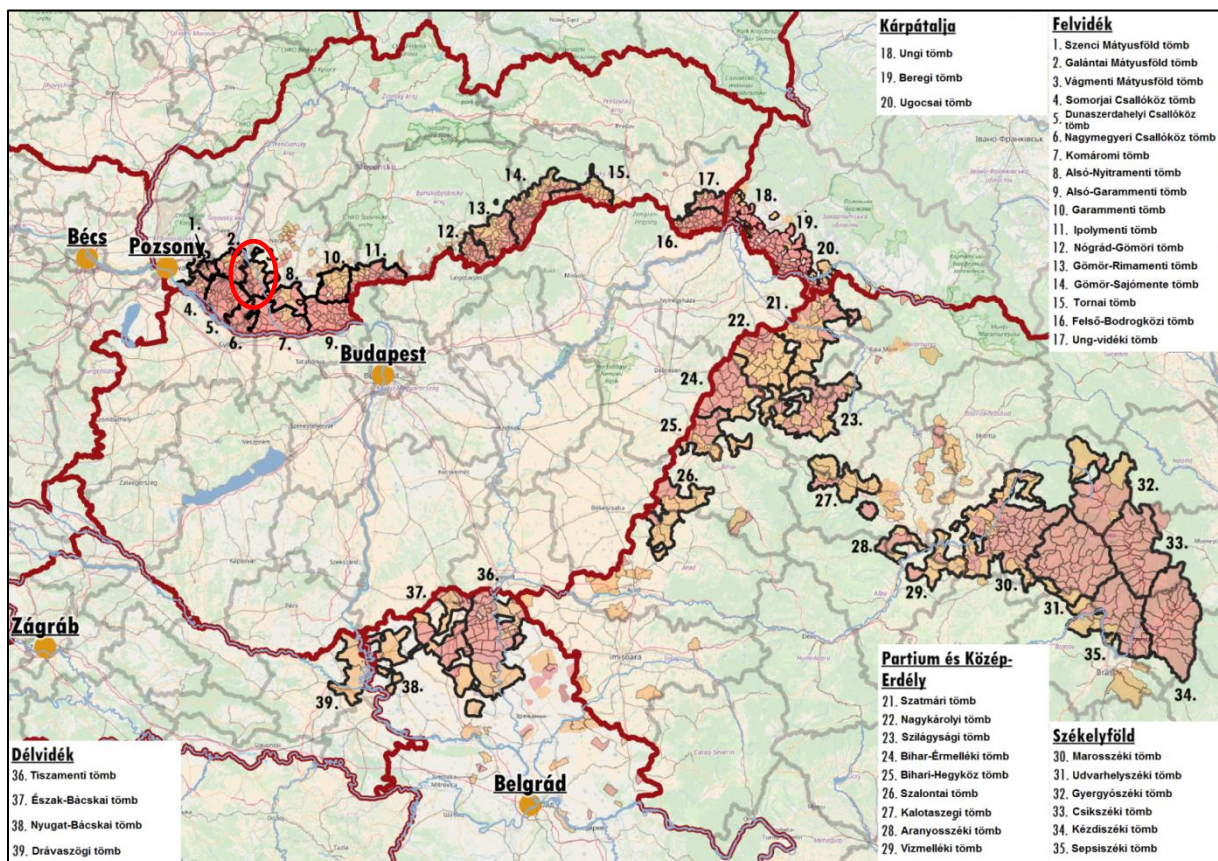
Tartalom

1. A térség főbb jellemzői	4
1.1 Elhelyezkedés	4
1.2 A térség települései	6
2. A tömb társadalmi-gazdasági alapmutatói	8
2.1 Demográfia	8
2.2 Oktatás	12
2.3 Munkaerőpiac.....	15
3. A térség egyéb elérhető mutatói	16
3.1 Gazdaság, munkaerőpiac.....	16
3.2 Jövedelem.....	18

1. A térség főbb jellemzői

1.1 Elhelyezkedés

Az egykori Pozsony és Komárom megyék területén, a Csallóköztől északra elterülő térség népi neve Mátyusföld, amely nevét Csák Máté birtokairól kapta. A térség alföldi, medencejellegű térszínét a Duna által épített ártéri hordalékkúp formálta, a tájat széles árterek jellemzik. Talaja túlnyomórészt mezősi és réti típusú. A terület évszázadok alatt kialakult, majorságok, uradalmi gazdaságok és aprófalvak által alkotott településszerkezetét néhány nagyméretű mezőváros (Szenc, Galánta, Vágsellye) töri meg. Mátyusföld középső részén, a Vág folyó völgyében, a Vágkirályfai-víztározótól délre helyezkednek el a Vág menti Mátyusföld tömbhöz sorolt települések. A térség déli része hagyományosan magyarlakta terület, de az elmúlt évszázadokban a magyar–szlovák nyelvhatár fokozatosan egyre délebbre tolódott.

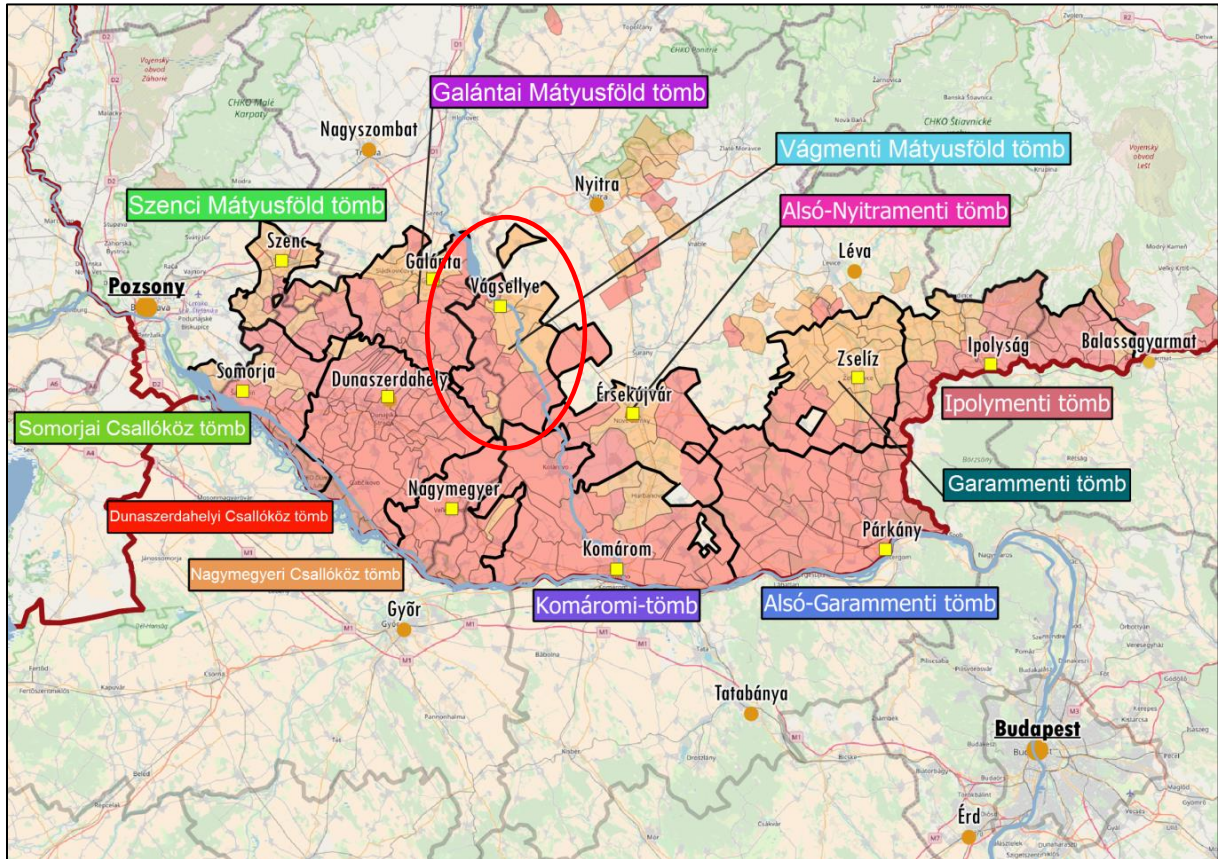

1. ábra: A tömb földrajzi elhelyezkedése a Kárpát-medencében

Az adatok forrása: A szomszédos országok statisztikai hivatalai

A terület nagyobb városok gyűrűjében található: Pozsony, Nagyszombat, Nyitra, Érsekújvár és Dunaszerdahely is viszonylag közel van, de Mosonmagyaróvár, Győr és Komárom is könnyen elérhető. A tömb központjától, Vágsellyétől Pozsony közúton körülbelül 70, Nagyszombat 38, Nyitra 26, Győr pedig 72 km távolságban van. A területen halad keresztül a Pozsony–Érsekújvár vasútvonal.

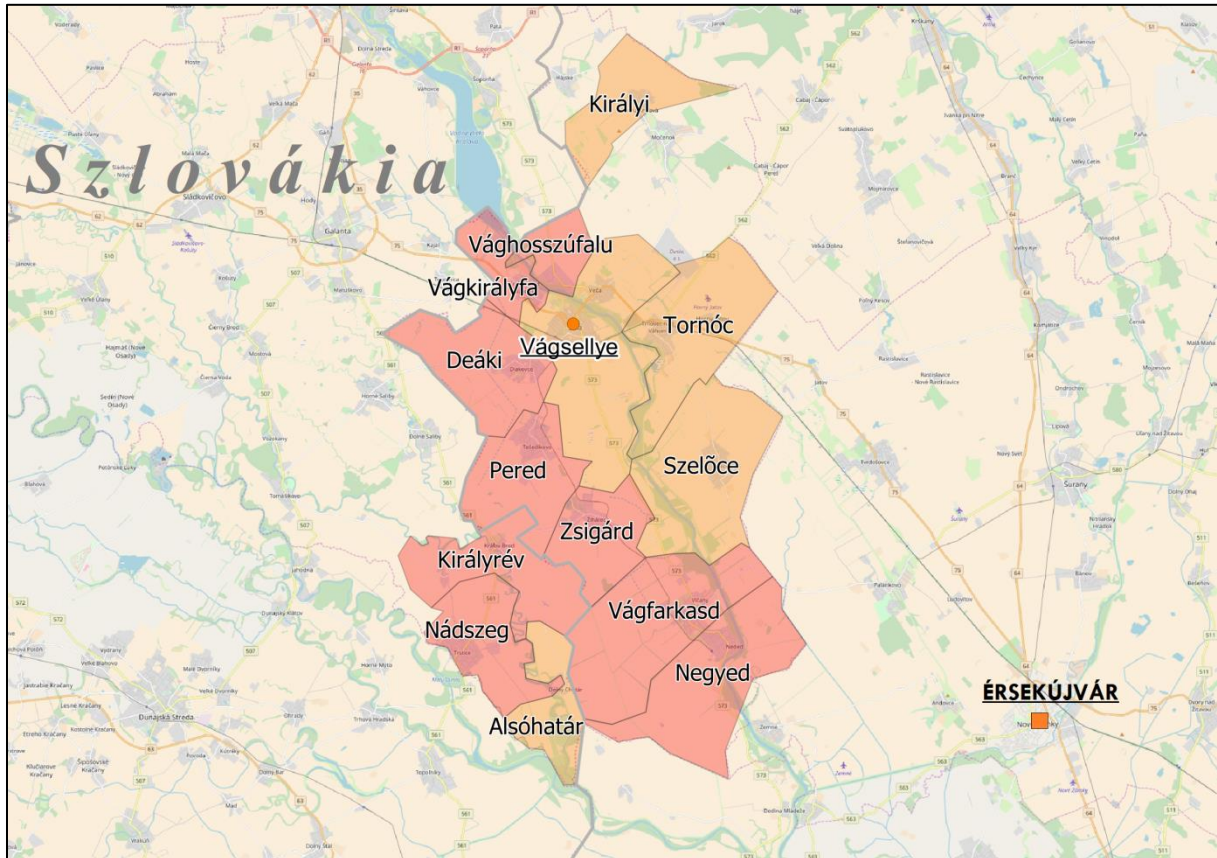
2. ábra: A tömb földrajzi elhelyezkedése a Nyugat-Felvidéken

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal

1.2 A térség települései

A Vágmenti Mátyusföld tömb településeinek többsége a Nyitrai kerület Vágsellyei járásában található, három települése (Nádszeg, Királyrév, Alsóhatár) azonban a Nagyszombati kerület Galántai járásában helyezkedik el. A magyarság a tömb tizennégy településéből kilencben van többségben.

3. ábra: A tömb településeinek földrajzi elhelyezkedése

Piros: 50% feletti, narancssárga: 10% és 50% közötti magyarságaránnyal rendelkező települések

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal

A térség központi települése a 20 ezer főt meghaladó lakosságszámú Vágsellye, amely a környék gazdasági és ipari központja is. A legmeghatározóbb gazdasági vállalat a Duslo vegyipari vállalat, amely több mint 2000 főt foglalkoztat, és földgázfeldolgozással foglalkozik. Termelési profiljába tartoznak: különféle szilárd és cseppfolyós műtrágyák, gumiipari, vulkanizációs alapanyagok és termékek.

Vágmenti Mátyusföld tömb				
Magyar név	Szlovák név	Teljes népesség száma (fő)	Magyar népesség száma (fő)	Magyar népesség aránya (%)
Központi település				
Vágsellye	Sala	23 554	3 333	14,15
Magyar többségű települések				
Nádszeg	Trstice	3 805	3 414	89,72
Királyrév	Kralov Brod	1 156	919	79,50
Pered	Tesedikovo	3 716	2 910	78,31
Vágfarkasd	Vlcany	3 328	2 284	68,63
Vágkirályfa	Kralova nad Vahom	1 691	1 149	67,95
Zsigárd	Ziharec	1 638	1 079	65,87
Deáki	Diakovce	2 204	1 447	65,65
Vághosszúfalu	Dlha nad Vahom	865	513	59,31
Negyed	Neded	3 301	1 820	55,13
Jelentős (10-50%) magyar lakosságarányú települések				
Szelőce	Selice	2 859	1 416	49,53
Alsóhatár	Dolny Chotar	403	185	45,91
Tornóc	Trnovec nad Vahom	2 652	469	17,68
Királyi	Horna Kralova	1 881	242	12,87
Összesen		53 053	21 180	39,92

1. táblázat: A tömb településeinek főbb jellemzői

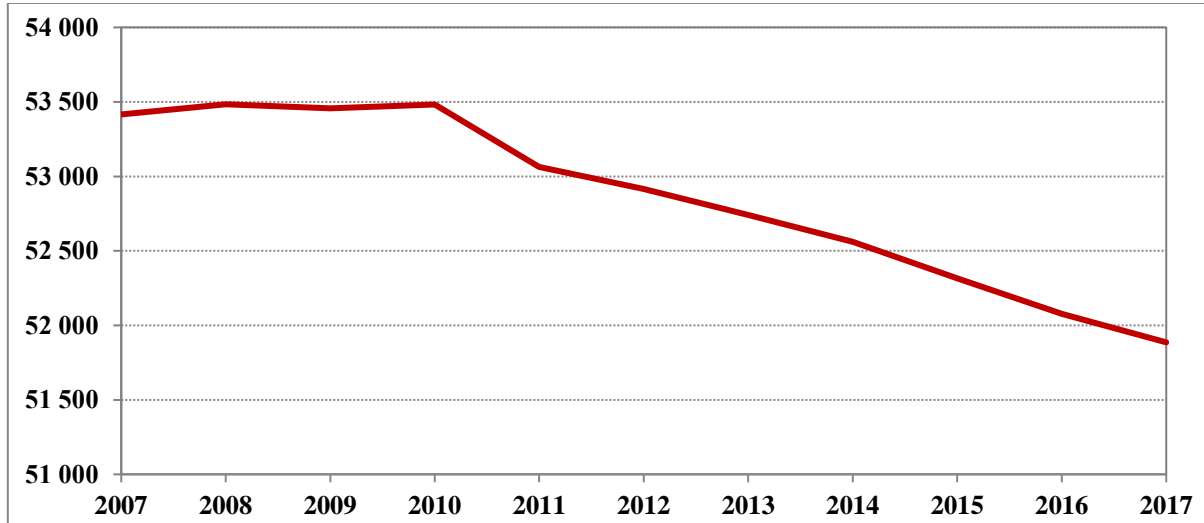
Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal

2. A tömb társadalmi-gazdasági alapmutatói

2.1 Demográfia

Népesség, népmozgalom

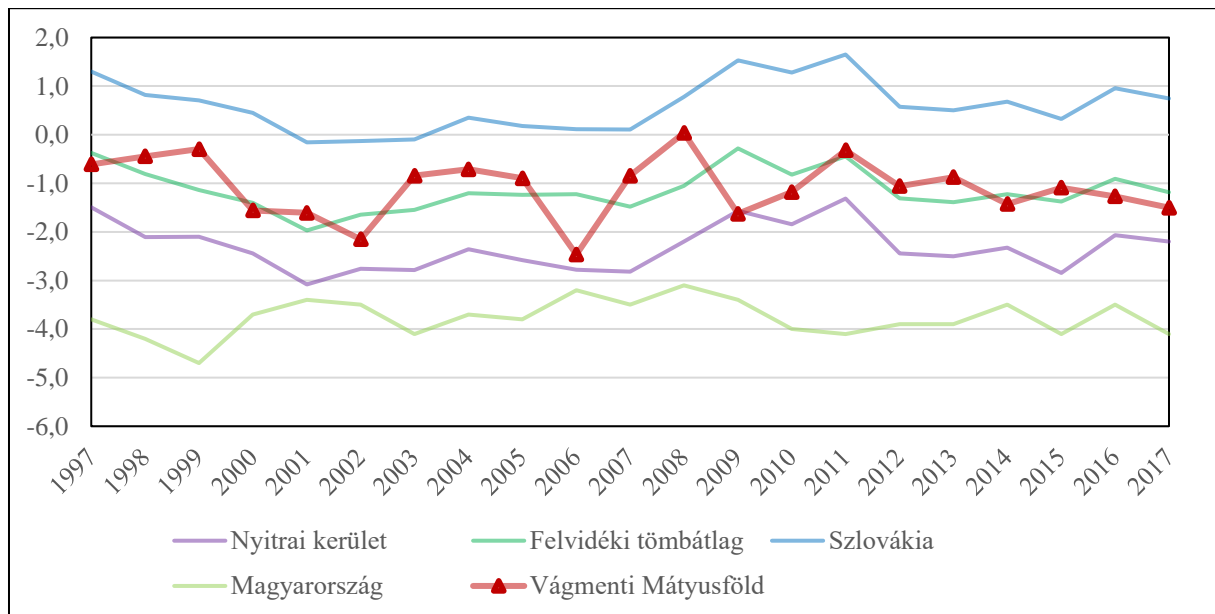
4. ábra: A tömb állandó népességének változása (fő) (2007–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal

Vágmenti Mátusföld tömb	Nyitrai kerület	A felvidéki tömbök átlaga	A szlovákiai átlag	Az anyaországi átlag
-2,86	-3,84	0,54	1,22	-2,67

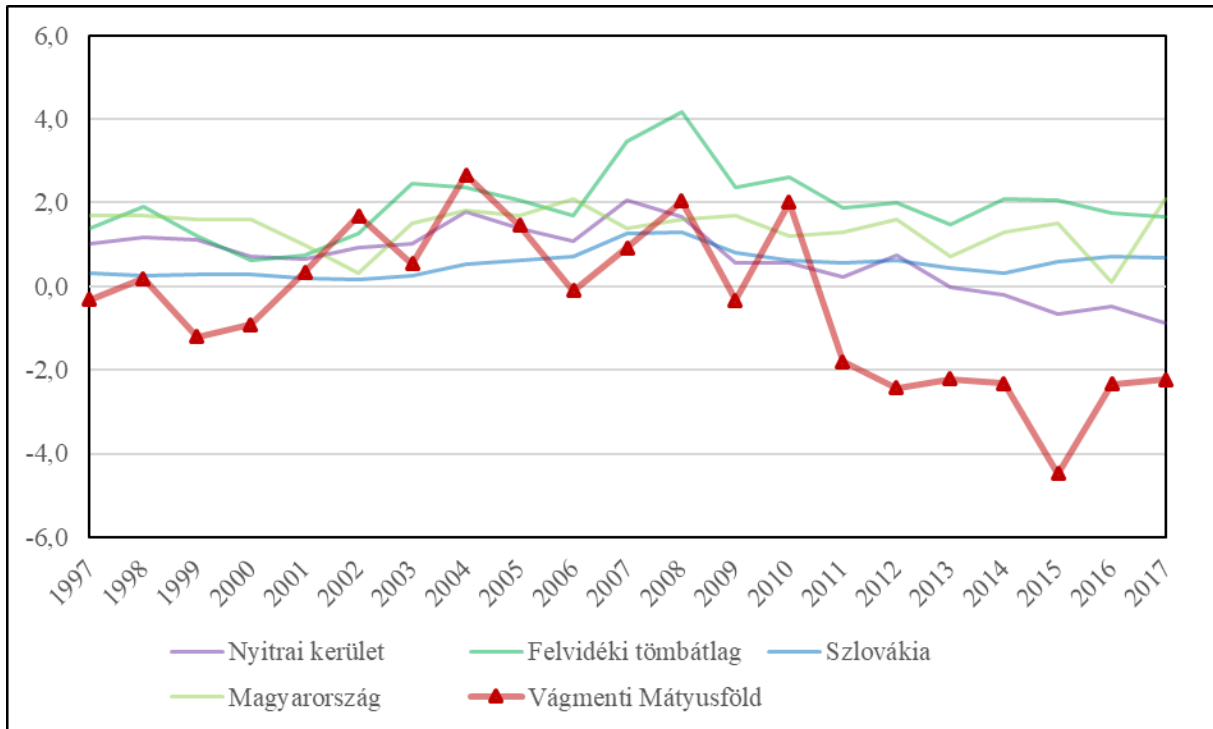
2. táblázat: A népességváltozás aránya (%) (2007–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

5. ábra: A természetes szaporodási ráta alakulása (‰) (1997–2017)

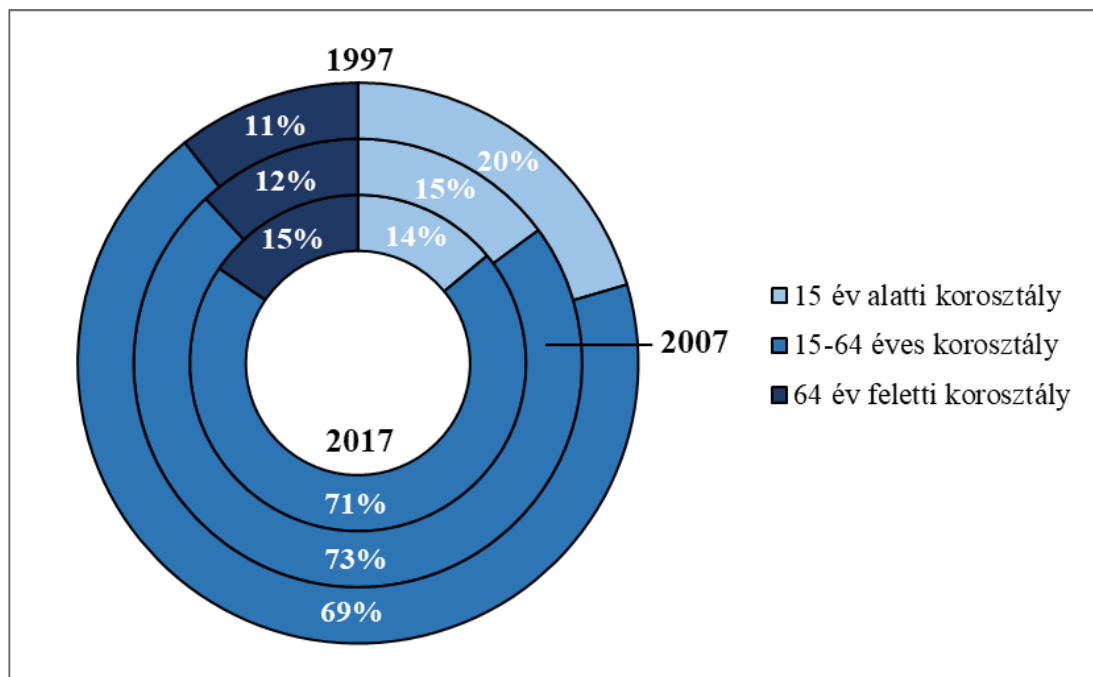
Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

6. ábra: A vándorlási egyenleg alakulása, (%) (1997–2017)¹

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

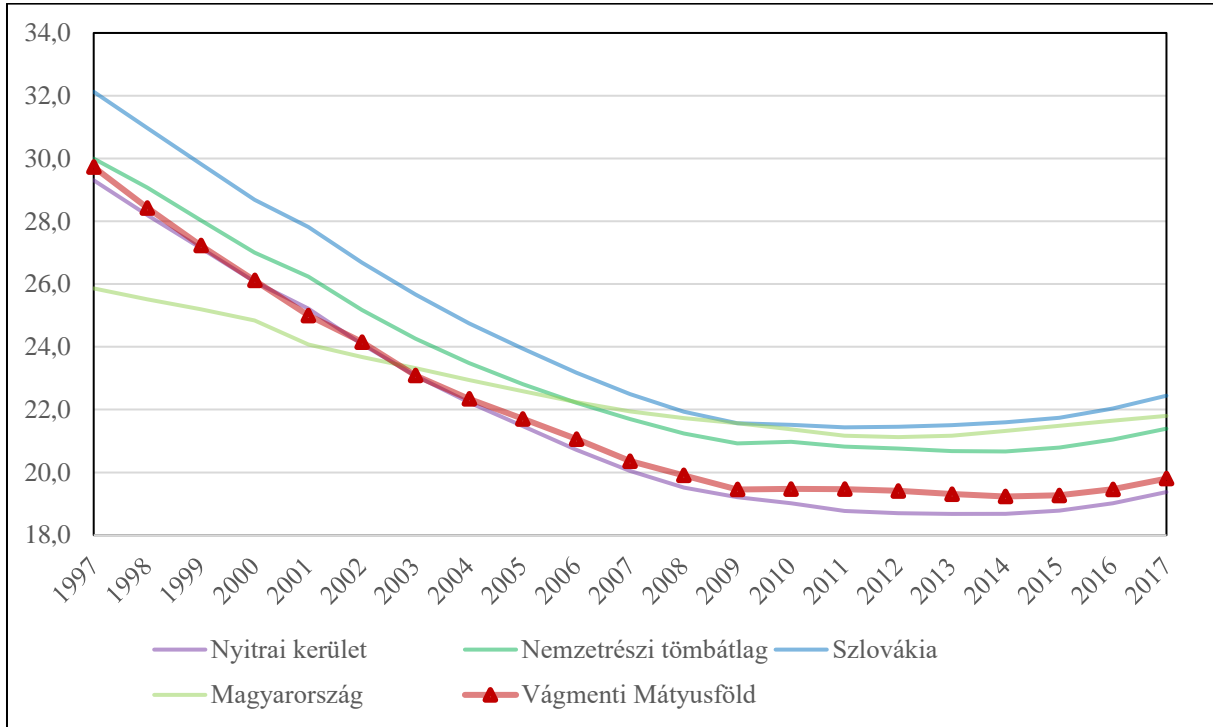
Korszerkezet

7. ábra: A népesség korszerkezete a főbb korcsoportok szerint (%) (1997, 2007, 2017)

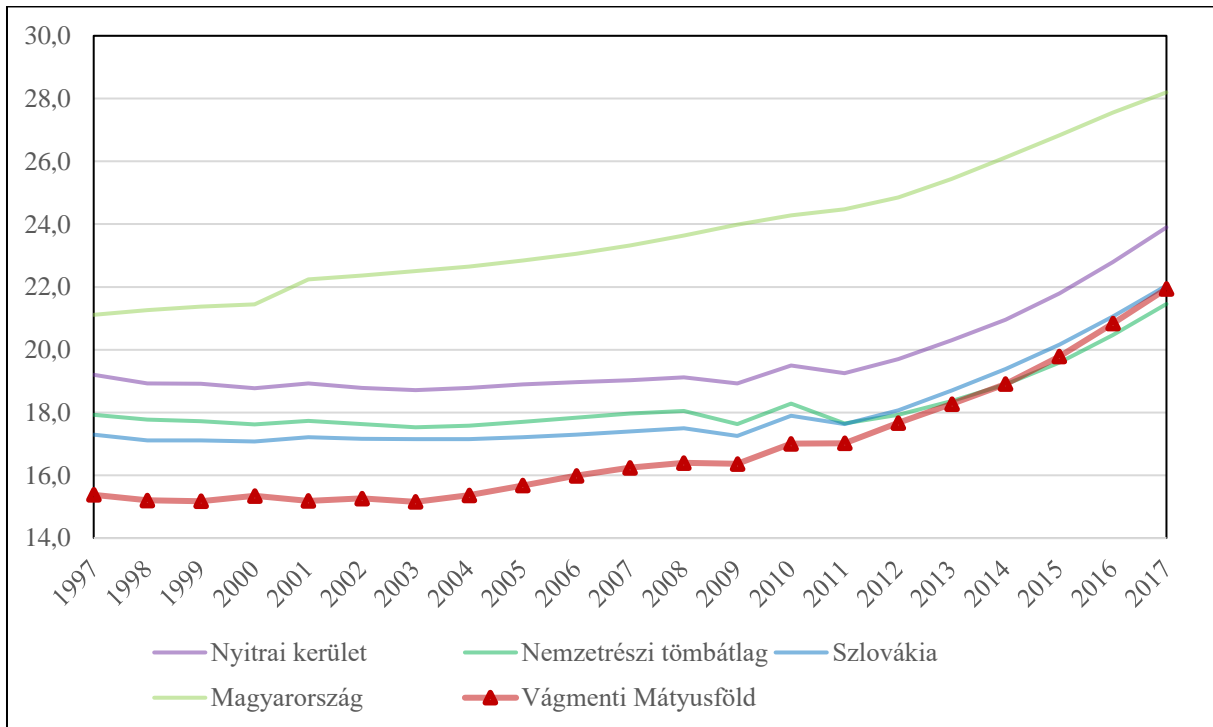
Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal

¹ Az országos adatok esetében a belföldi vándorlási egyenleg értelemszerűen zéró, így Szlovákia és Magyarország értéke valójában a nemzetközi vándorlási egyenleget mutatja. A többi vizsgált térség esetében a belföldi és a külföldi vándorlási egyenleg összegét mutatja a diagram.

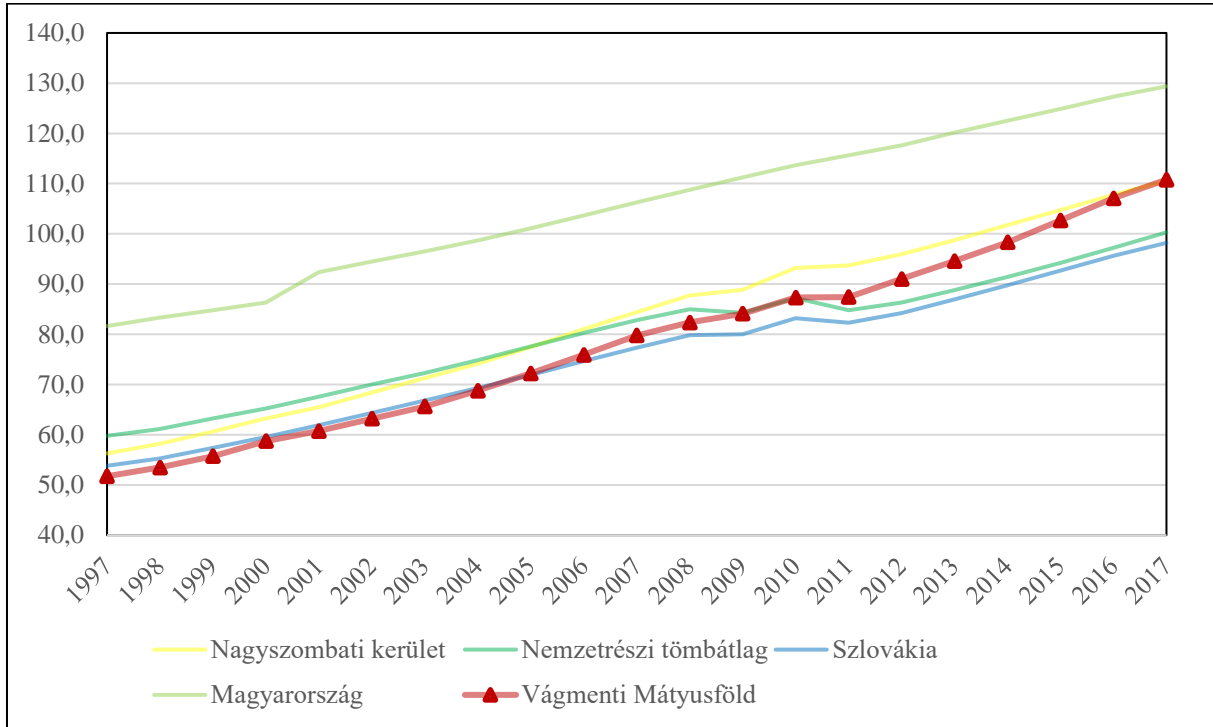
8. ábra: A gyermekkorú népesség eltartottsági rátája (%) (1997–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

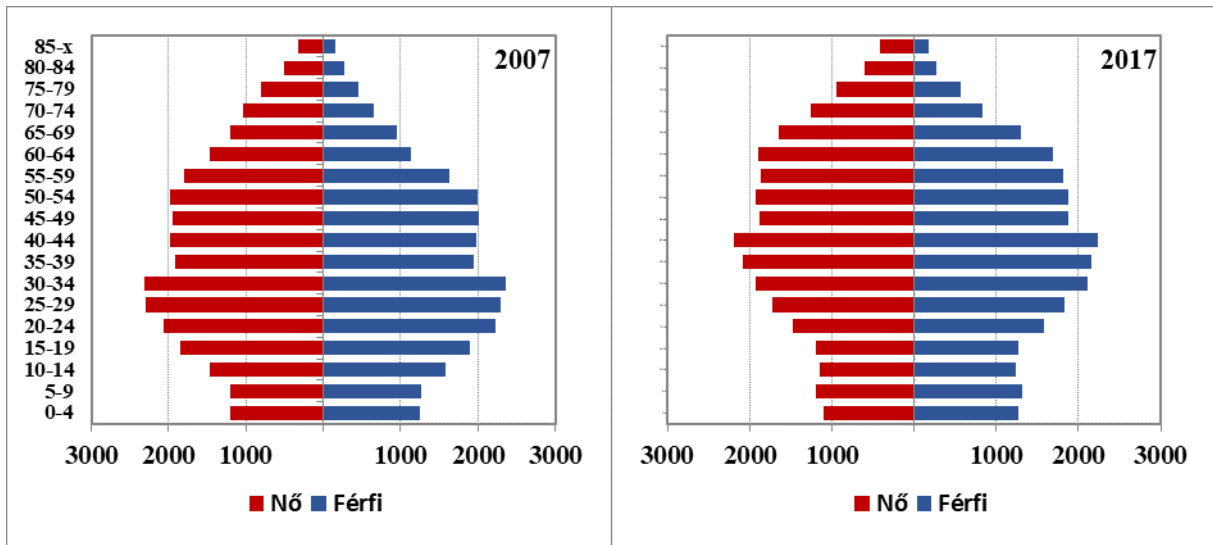
9. ábra: Az időskorú népesség eltartottsági rátája (%) (1997–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

10. ábra: Az öregedési index változása (%) (1997-2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

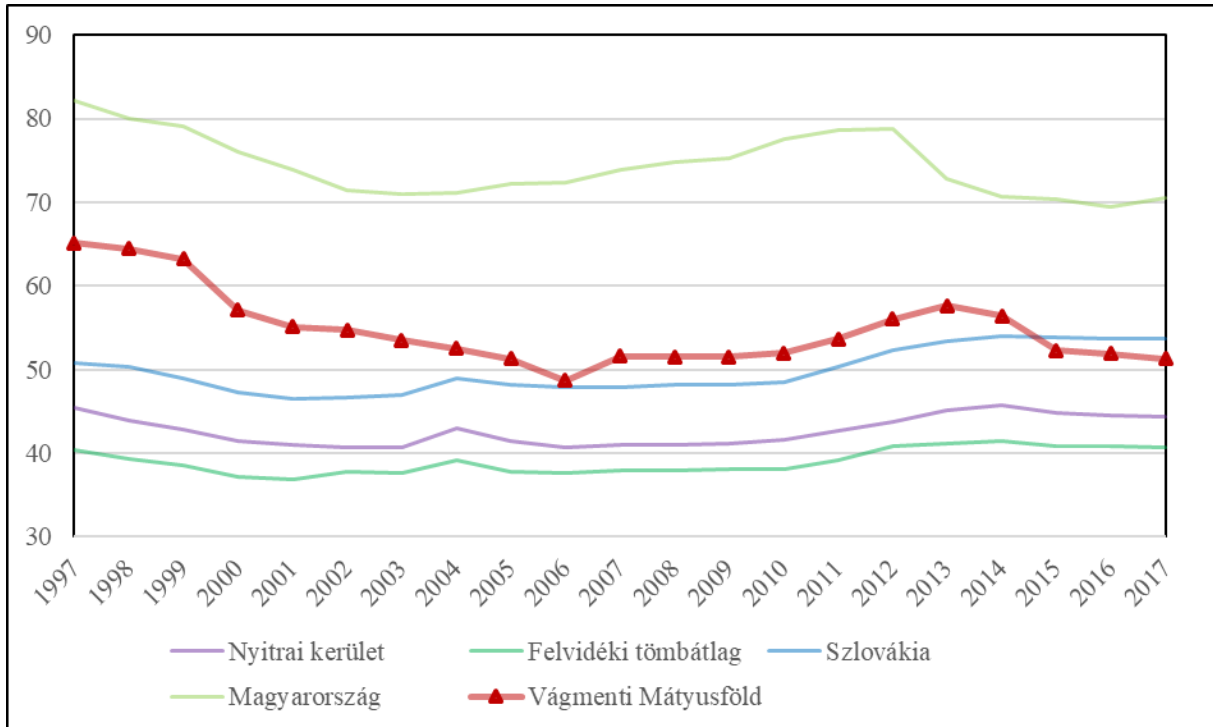
11. ábra: A tömb korfája (2007, 2017)

Az adatok forrása: Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatal

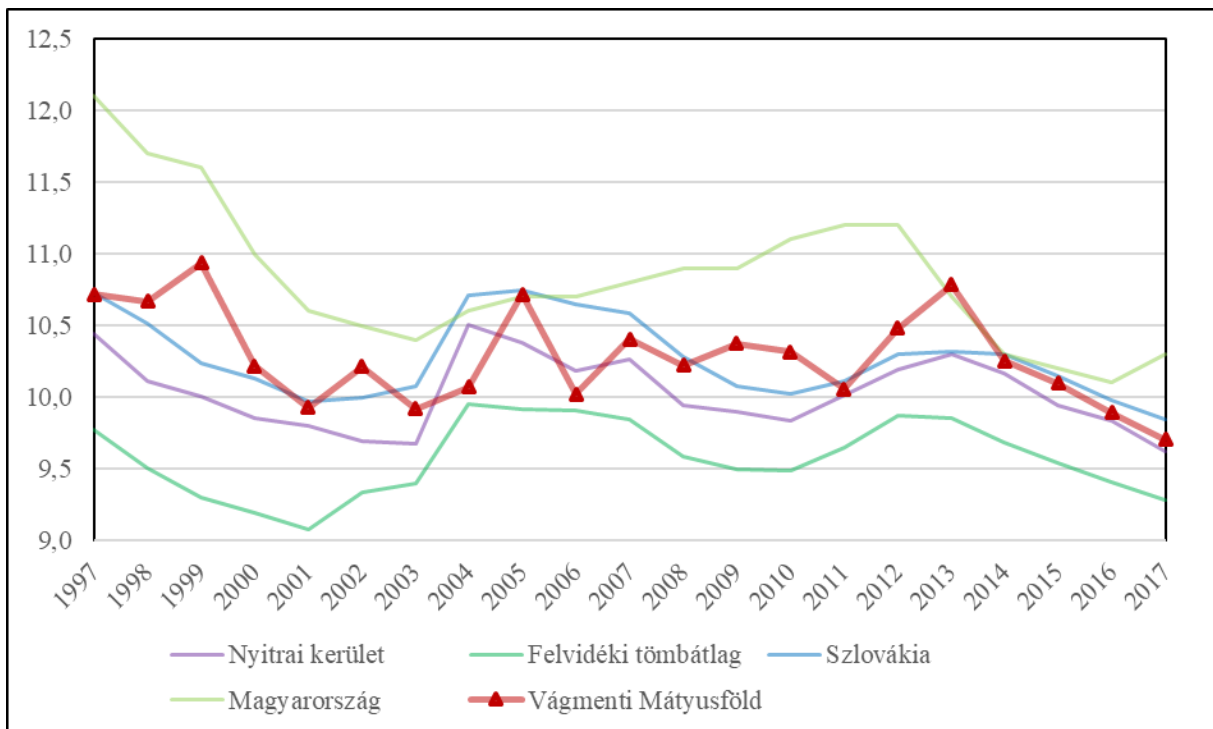
2.2 Oktatás

Óvodák

12. ábra: Az egy óvodára jutó óvodások száma (fő) (1997–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

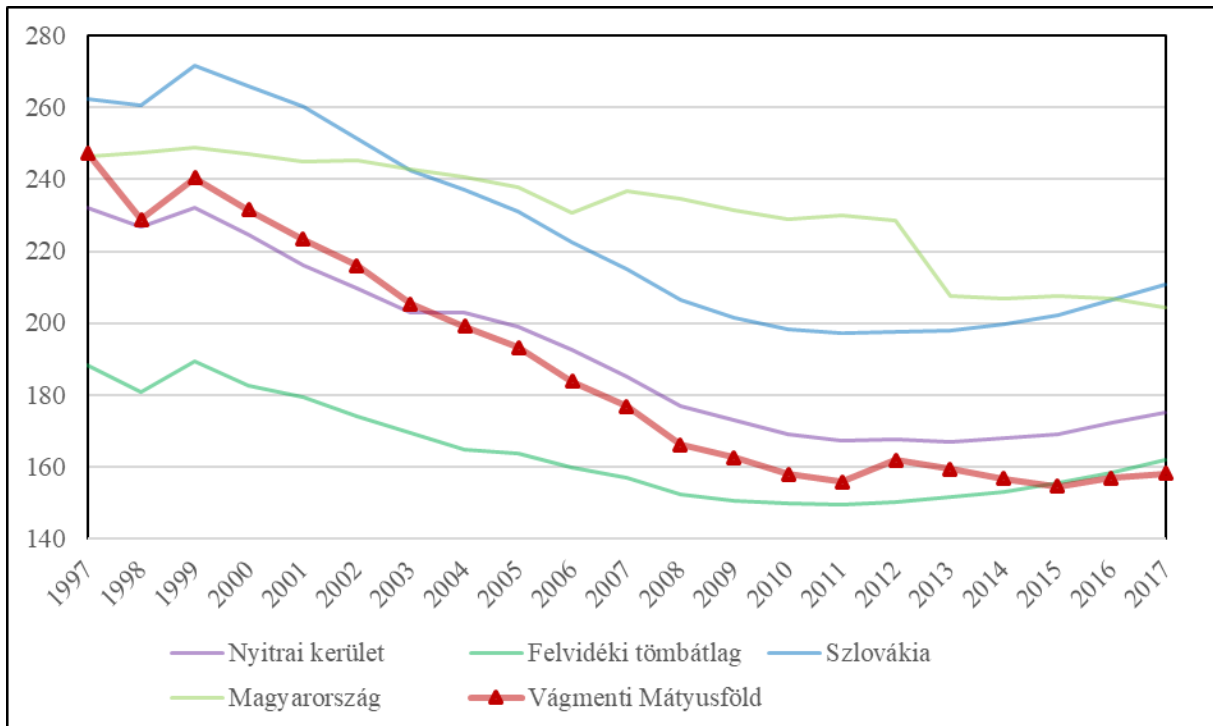

13. ábra: Az egy óvodapedagógusra jutó óvodások száma (fő) (1997–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

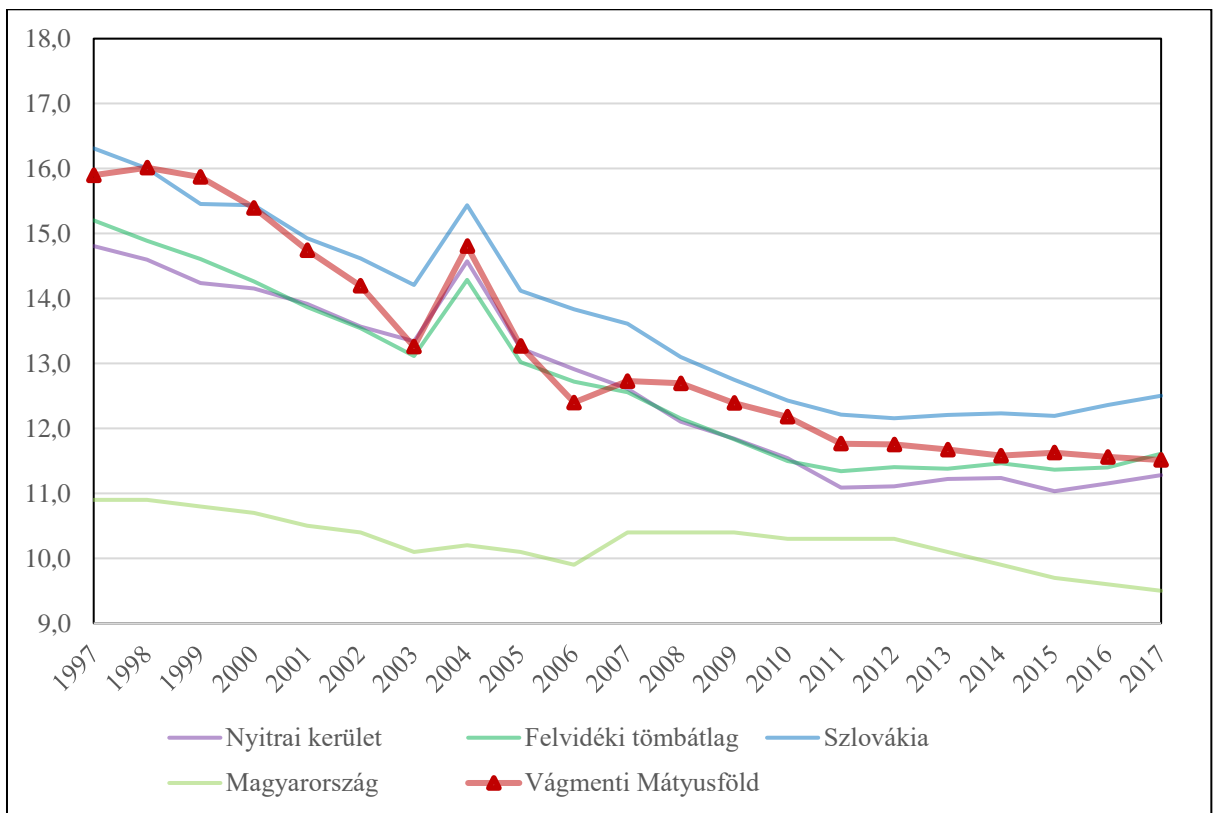

Általános iskolák

14. ábra: Az egy általános iskolára jutó tanulók száma (fő) (1997-2017)

Az adatok forrása: Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

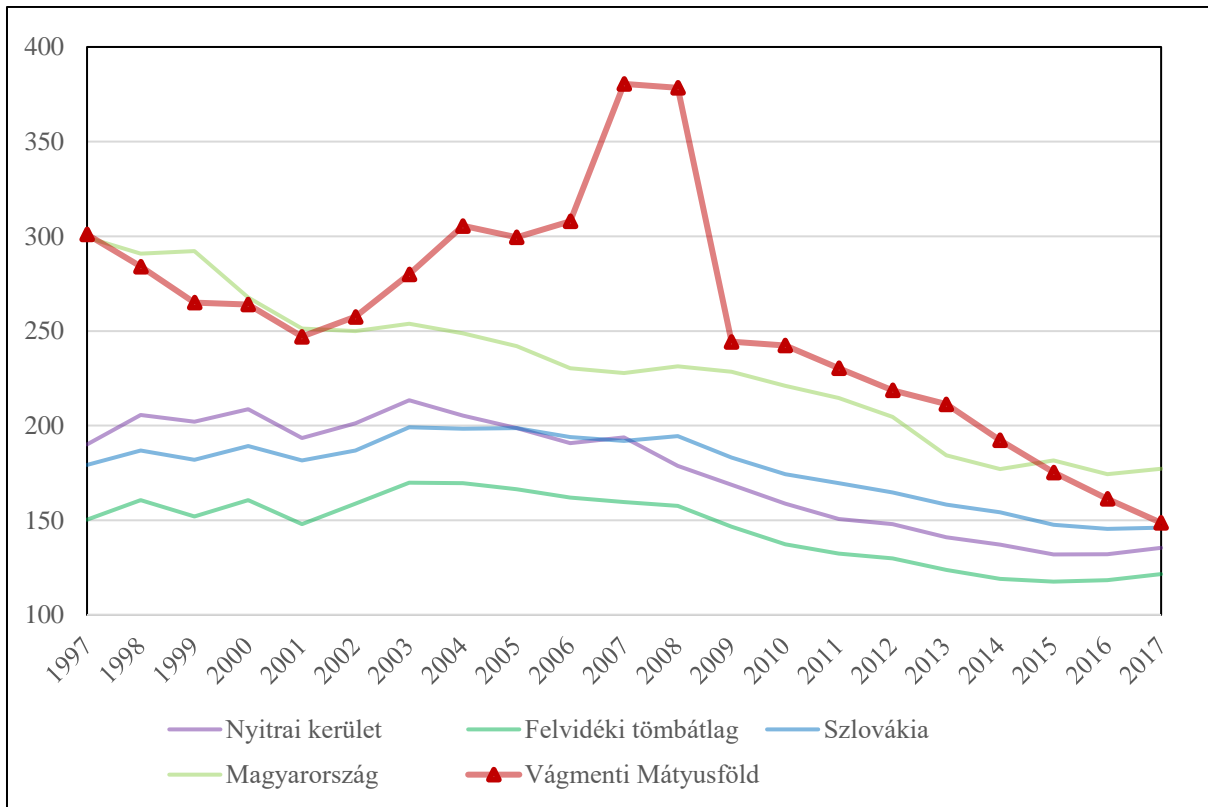

15. ábra: Az egy általános iskolai pedagógusra jutó diákok száma (fő) (1997-2017)

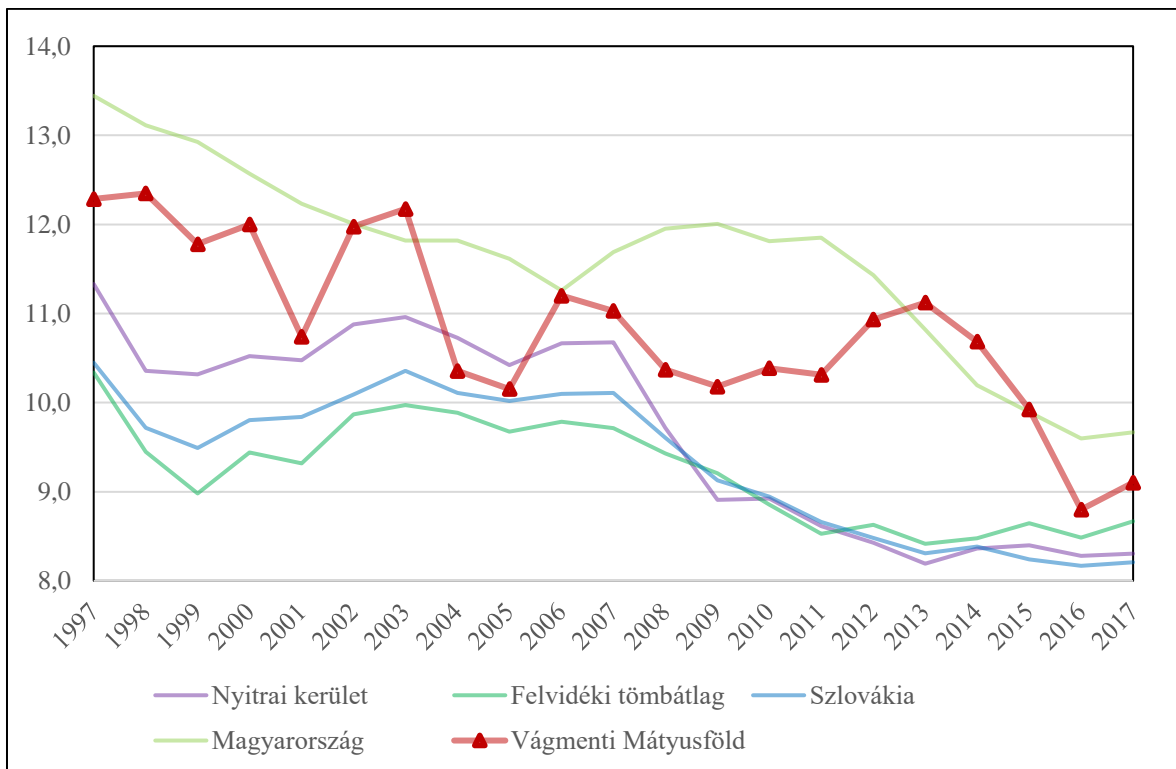
Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

Középiskolák

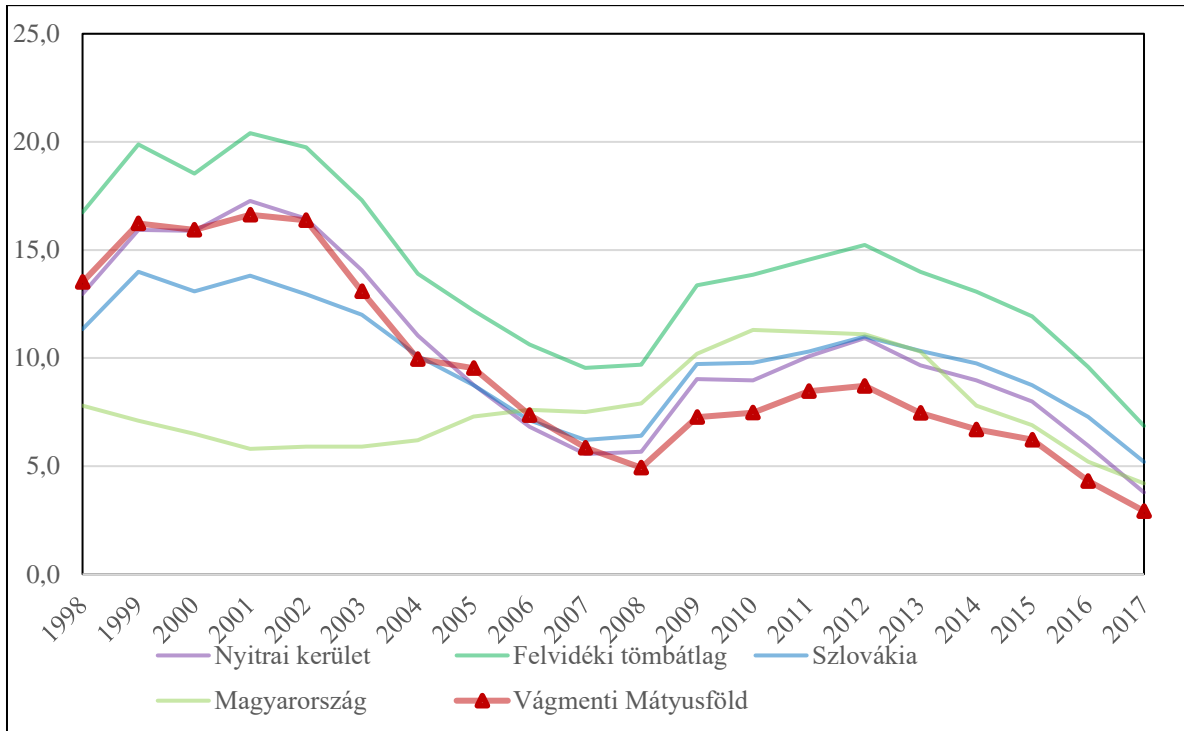
16. ábra: Az egy középiskolára jutó tanulók száma (fő) (1997–2017)
Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

17. ábra: Az egy középiskolai tanárra jutó diákok száma (fő) (1997–2017)
Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

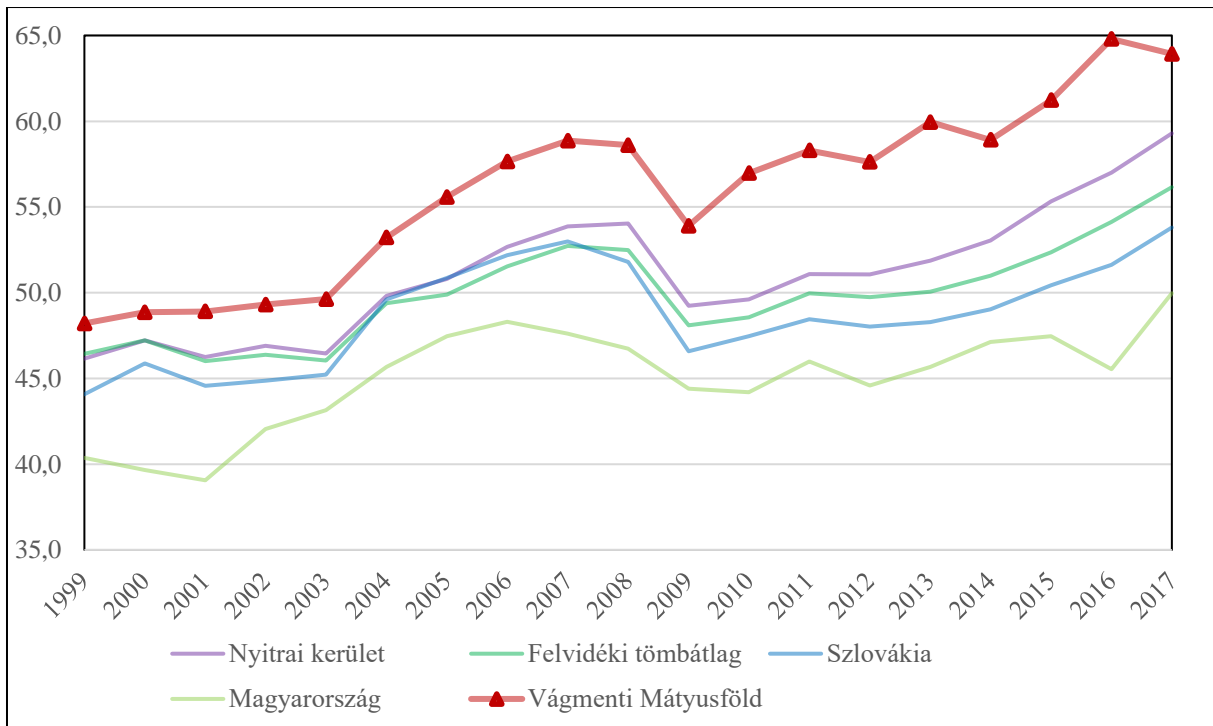

2.3 Munkaerőpiac

18. ábra: A regisztrált munkanélküliek aktív népességhez mért aránya (%) (1998–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

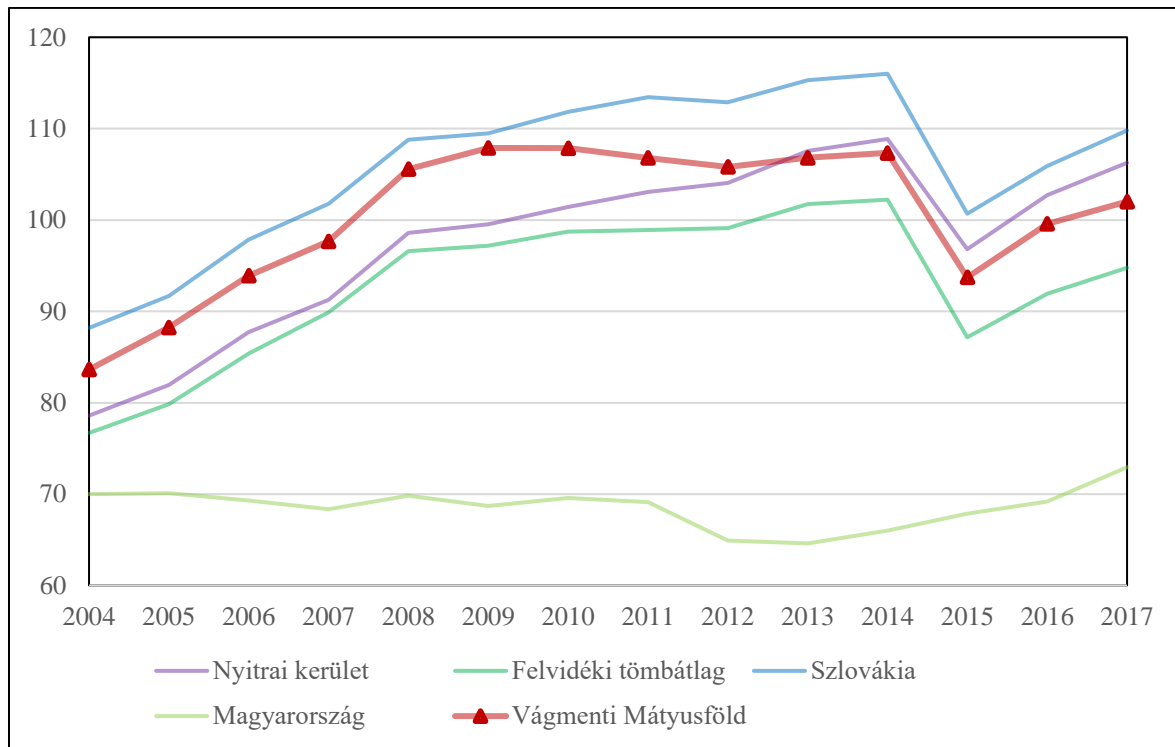
19. ábra: A nők aránya a regisztrált munkanélküliek között (%) (1999–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

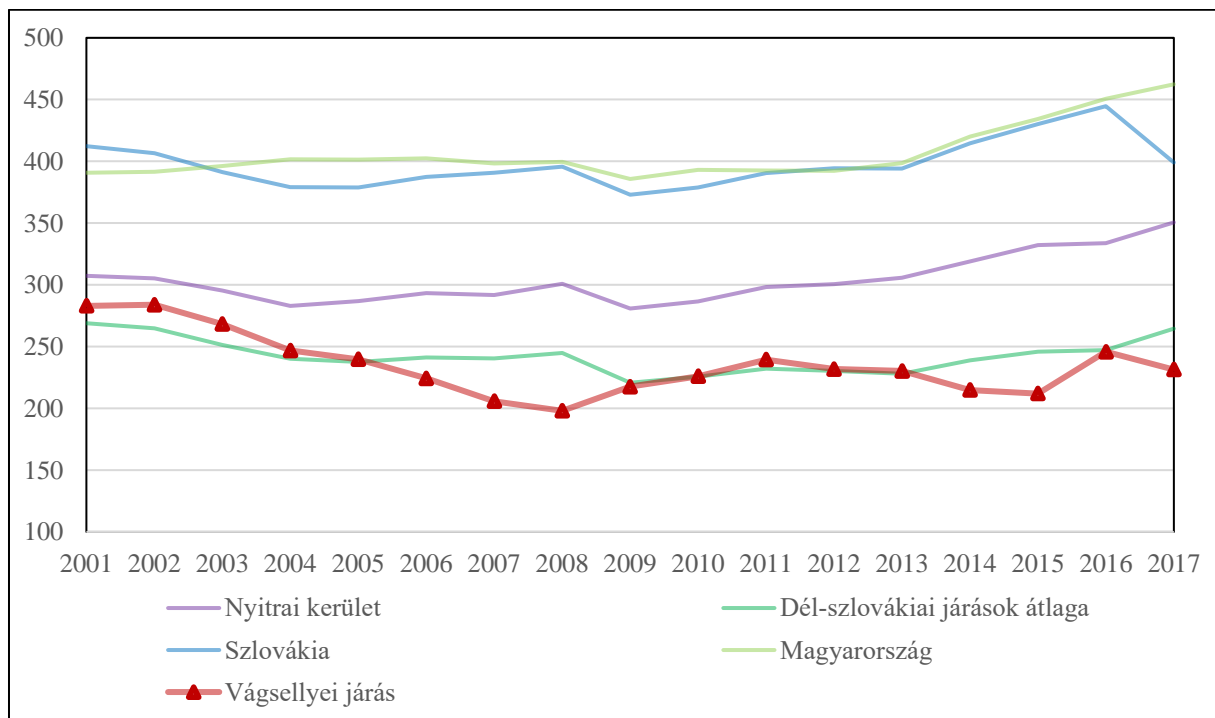

3. A térség egyéb elérhető mutatói

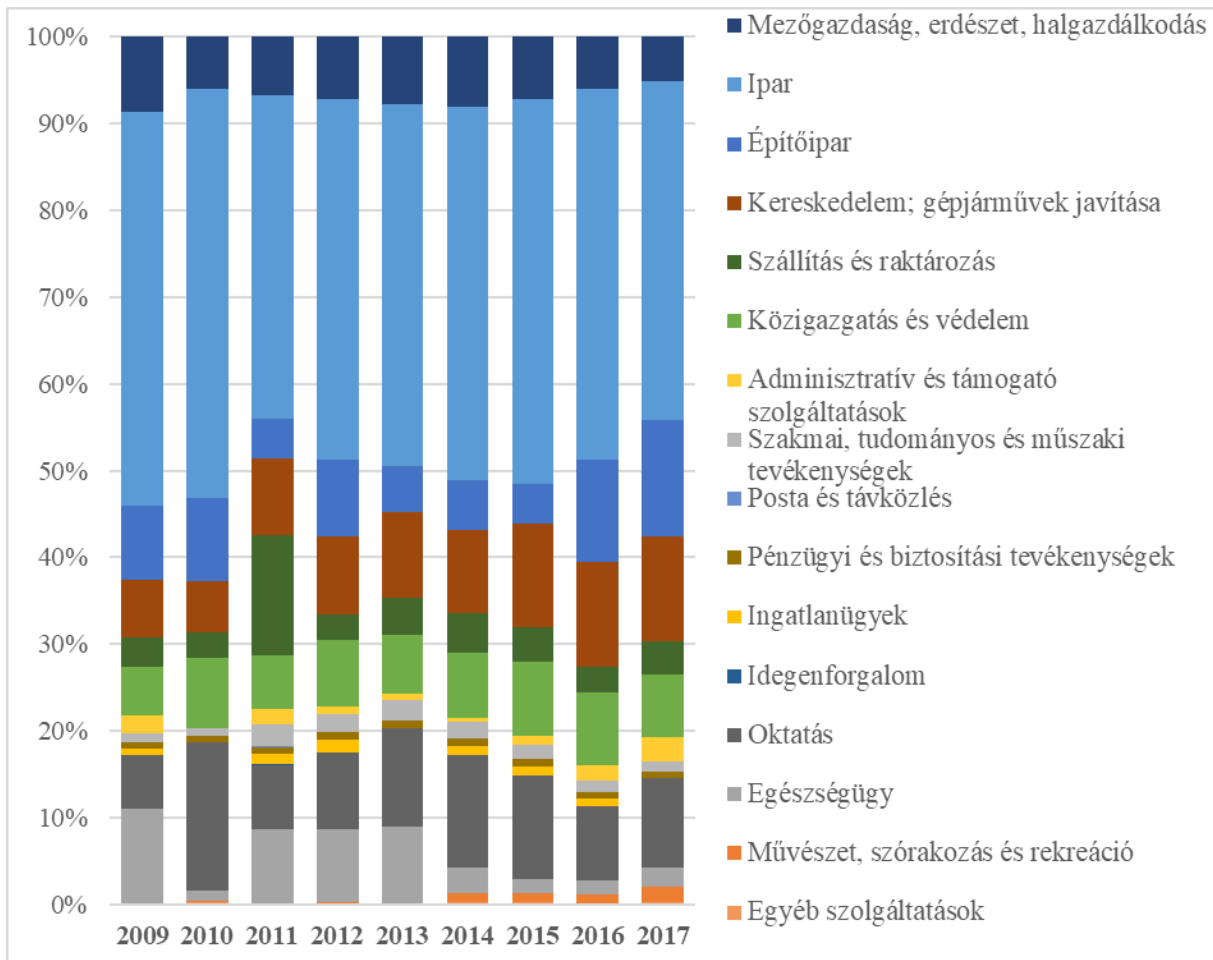
3.1 Gazdaság, munkaerőpiac

20. ábra: Az ezer főre jutó vállalkozások száma (db) (2004–2017)
Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

21. ábra: Az ezer fő aktív korúra jutó alkalmazottak száma (2001–2017)
Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal, Központi Statisztikai Hivatal

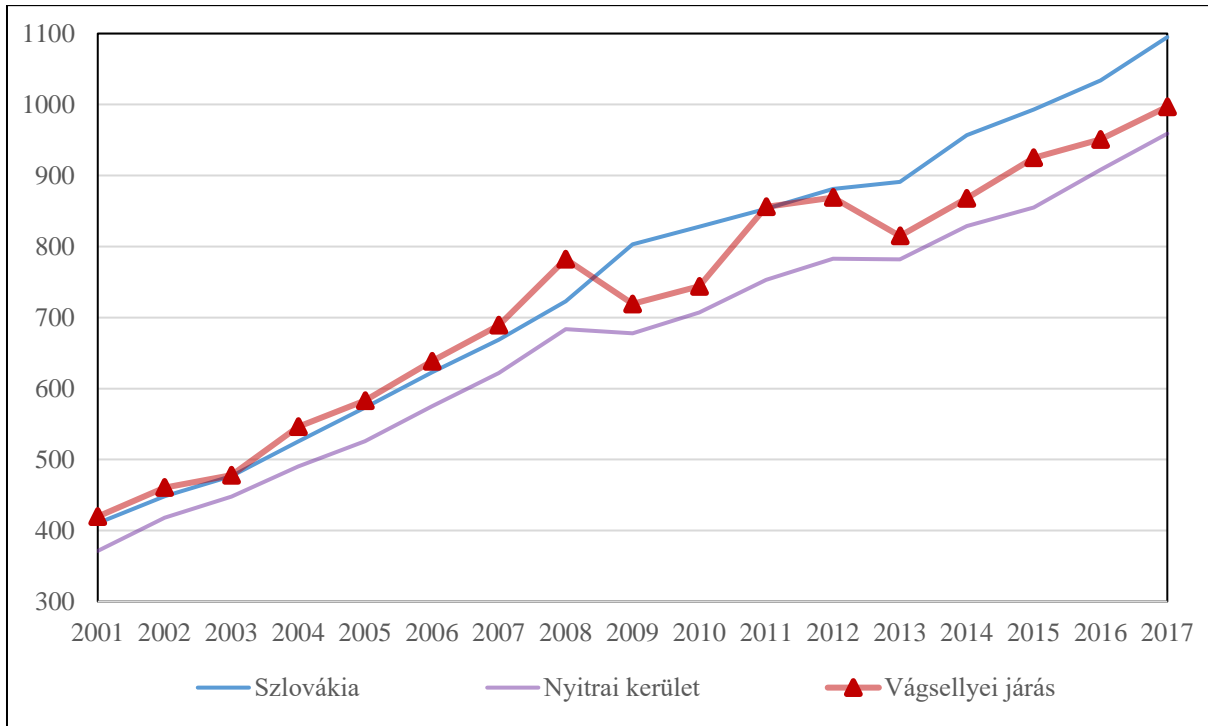

22. ábra: Az alkalmazottak gazdasági szektoronkénti megoszlása a Vágssellyei járásban (%) (2009–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal

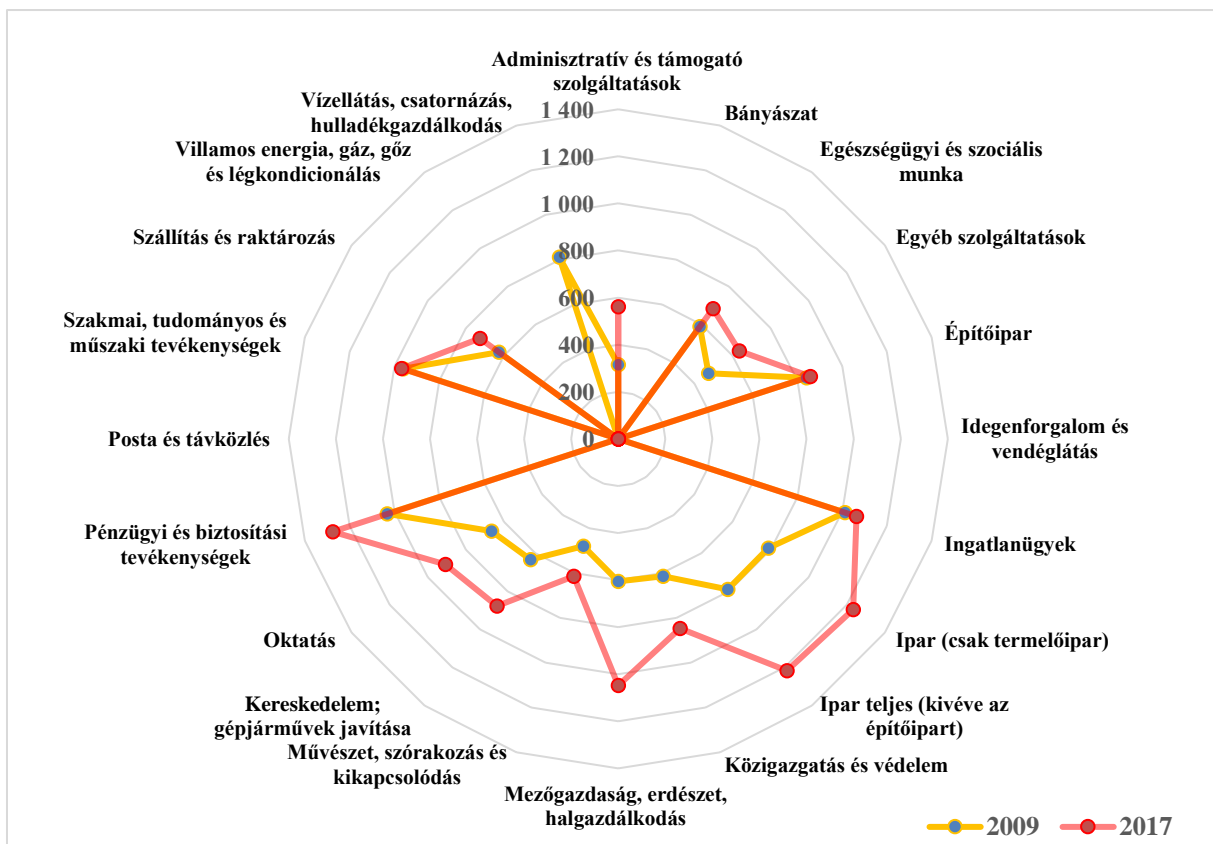

3.2 Jövedelem

23. ábra: A havi átlagkeresetek alakulása (€) (2001–2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal

24. ábra: A havi átlagkeresetek változása gazdasági szektoronként a Vágsellyei járásban (€) (2009, 2017)

Az adatok forrása: Szlovák Statisztikai Hivatal